

ného rozsudku žádná křivda, uváží-li se, že vzhledem ke skutkovým zjištěním prvního soudu je nepochybné, že stěžovatelé popuzovali k zášti především proti české národnostní menšině b-ské, která si vydržuje své kino jako kulturní podnik, právě pro její národnost, čímž jest plně odůvodněn odsuzující výrok a nalézací soud sám ze svého náhledu, že bylo popuzováno proti dvěma skupinám obyvatelstva, nečiní žádných důsledků, neuváděje tuto okolnost jako přitěžující při výměře trestu. Tím jsou vyvráceny námitky zmateční stížnosti. Poněvadž i subjektivní stránka viny obžalovaných jest v rozsudku bezvadně zjištěna (úmyslné popuzování k zášti z důvodů čistě národnostních, vědomí pachatelů, že užívají prostředku způsobilého popuditi), odpovídá odsuzující výrok zjištěnému stavu věci i zákonu.

Čís. 1924.

Ničení cizího majetku ohněm jest zločinem zhárství podle §u 166 tr. zák., jede-li o věci většího rozsahu a značné ceny; jinak jest zlomyslným poškozením cizího majetku (§§y 85 a), 468 tr. zák.).

Předpisu §u 486 písm. a) tr. zák. vyhovuje takové vedení knih, že i třetí osoba, obchodního účetnictví znalá, může z nich, byť s jakýmsi průtahem, sestaviti přehled o stavu jmění; nestačí, zjedná-li si obchodník předepsaný stav knih teprve dodatečně z dokladů a zápisků, jen jemu srozumitelných.

Skutková podstata §u 486 a) tr. zák. předpokládá po stránce subjektivní, že příčinou vadného vedení knih byla nedbalost obchodníková.

(Rozh. ze dne 12. března 1925, Zm I 837/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. září 1924, kterým byl stěžovatel uznán vinným zločiny: nedokonaného svádění ku zhárství podle §§ů 9, 166, 167 písm. g) tr. zák., zpronevěry podle §§ů 183, 184 tr. zák., podvodu podle §§ů 197, 200, 203 tr. zák., přečinu nedbalého vedení knih dlužníkem podle §u 486 písm. a) tr. zák. a přečinem úpadku z nedbalosti podle §u 486 čís. 2 tr. zák., zrušil napapdený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

* Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 3, 4, 5, 9 písm. a), 10 §u 281 tr. ř. Částečně nelze jí upřítí oprávnění. Pokud jde o zločin svádění ku zhárství, namítá stížnost, že odsuzující výrok, do něhož byla zřejmě nedopatřením z obžaloby převzata i slova »i kůže firmy A. F.«, není opodstatněn skutečnostmi v rozhodovacích důvodech zjištěnými a že tu patrně soudu tanulo na mysli ustanovení §u 170 tr. zák., kterýmž zločinem však stěžovatel nebyl uznán vinným. Stížnost je s touto námitkou v právu. Rozhodovací důvody zjišťují, že stěžovatel, jsa v peněžní tísní, ve vážném úmyslu vybízel Josefa Š-a, by zapálil

stodolu (skladiště), v níž byly uloženy kůže, náležející nákupnímu druž. řezníků, uzenářů a obchodníků dobyt看em v H. Při tom nalézací soud, odmítaje z toho důvodu použití §u 169 tr. zák., výslovně předpokládá, že stěžovatel ve stodole vlastníci kůží neměl, a dle souvislosti rozhodovacích důvodů má patrně dále za to, že i dotyčná stodola jest jako příslušenství budovy čís. 15 v K., firmé E. F. patřící, vlastnictvím stěžovatele. Dle rozsudečných předpokladů mělo tedy zapálení stodoly býti prostředkem, jímž se měly podle úkladu stěžovatelova zničit kůže v ní uložené a jiné osobě, než stěžovateli patřící. Ničení cizího majetku ohněm jest však podřaditi pod pojem požáru ve smyslu §u 166 tr. zák. jen, jde-li o věci většího rozsahu a značné ceny, kdežto jinak spadá pod pojem zlomyslného poškození majetku. Rozsáhlost zásob cizích kůží, které byly ve stodole uloženy v době zapálení a značnost jejich ceny není rozsudkem zjištěna. Rozhodovací důvody zmiňují se sice na jednom místě o tom, že ve stodole byla — t. j. patrně v době, kdy stěžovatel Š-a sváděl — spousta kůží. Avšak na jiných místech uvádějí rozhodovací důvody, že soud má za to, že před zapálením mohl obžalovaný většinu kůží odstraniti a jen něco tam nechat, pokud se týče, že by skladiště asi bylo vyklizeno, ale jen částečně, by tu zbyl popel k prozkoumání. Při neurčitosti těchto skutkových předpokladů nedostává se v rozsudku skutkových zjištění, jichž jest třeba k posouzení, zda šlo při věcech, k jichž úmyslnému zničení ohněm stěžovatel Š-a sváděl, o cizí majetek v ceně nižší než 200 Kč (§ 468 tr. zák.), či v ceně tuto částku převyšující (§ 85 písm. a) tr. zák.), neboli o cizí majetek tak značného rozsahu a tak značné ceny, že ničení ho ohněm rovná se požáru po rozumu §u 166 tr. zák. Podřadil-li napadený rozsudek skutek stěžovatelův beze zjištění skutkových okolností rázu posléze zmíněného pod pojem zločinu v §§ech 9, 166, 167 písm. g) tr. zák. vytčeného, uvažoval o něm s hlediska zákona, který se k němu po případě nevztahuje, a dal tím důvod zmatečnosti podle čís. 10 §u 281 tr. ř.

Skutkovou podstatu přečinu §u 486 písm. a) tr. zák. shledává rozsudek své stolice v tom, že stěžovatel vedl v době od 1. dubna 1922 do konce června 1922 toliko pokladní knihu a archy sborníkové, při čemž byly doklady založeny do kartonáže, ale nebylo vyloučeno, že doklady se ztratily. Práve namítá stížnost, že tímto zjištěním není přečin §u 486 písm. a) tr. zák. opodstatněn ani po objektivní, ani po subjektivní stránce. Rozhodovací důvody vyslovují ovšem povšechně, že přehled jmění firmy stěžovatelovy tímto prostředkem zjednan býti nemůže. Avšak ze souvislosti rozhodovacích důvodů, zejména z poukazu na seznání svědka P-a, že dodatečně doplnil knihy podle dokladů, jež — jak myslí — byly všechny po ruce, že však nebylo možno, učiniti si přehled o stavu jmění ihned, a konečné věty, že vylíčenými okolnostmi bylo zavinené ono spletilé, nepřehledné účtování mezi stěžovatelem a věřiteli, jest zřejmé, že nalézací soud shledává takový stav obchodních knih, který neposkytuje přehledu o stavu jmění, již v tom, že z knih nelze stav jmění zjistiti hned (okamžitě), to jest pouhým nahlédnutím do kont věřitelů a dlužníků, sečtením konečných jejich číslic a srovnáním součtů tak docílených mezi sebou a s inventářem. Tento názor nevyhovuje správnému výkladu zákona. Ustanovení §u 486 písm. a) žádá sice takový způsob vedení knih, že přehled o stavu jmění může z nich

býti zjednán kdykoliv a kýmkoliv, tedy nejen obchodníkem, o jehož knihy jde, nýbrž i třetí osobou, obchodního účetnictví znalou. Proto nestačí, zjedná-li si obchodník onen stav svých knih teprve dodatečně z dokladů a zápisů, jen jemu srozumitelných. Avšak trestnímu zákonu přičí se jen vedení knih tak neúplné (nepořádné), že vůbec neposkytuje přehledu o stavu jmění. Proto stačí, byly-li vedeny knihy takové a takovým způsobem, že i třetí osoba, obchodního účetnictví znalá, obzvláště znalec může z nich — byť s jakýmsi průtahem, sestaviti přehled o stavu jmění. Tato možnost může býti dána i tehdy, vede-li se toliko pokladní kniha a jsou-li doklady o tom, co se mezi obchodníkem a jeho věřiteli a dlužníky (dodateli a odběrateli) událo, třeba jen volně v kartonáži uschovány, po případě na arších k tomu určených zaznamenány. Volné uschovávání dokladů, jejichž obsah se obvykle přenáší do vázaných knih, může zejména s hlediska ustanovení obchodního zákona ubrati obchodním knihám na průvední moci, není však nutně na újmu účelu obchodních knih, k němuž čelí ustanovení §u 486 písm. a) tr. zák., nejsou-li tu důvodné pochybnosti o úplnosti dokladů. S těchto hledisek nalézací soud o knihách stěžovatelových neuvažoval, ačkoliv k nim poukazovalo seznání svědka P-a. Rovněž neuvažoval nalézací soud o subjektivní stránce přečinu. Opomenul to neprávem. Třebaže podle §u 238 tr. zák. okolnost, že pachatel neměl zlého úmyslu a že nevzešla žádná škoda ani újma, nezbavuje zodpovědnosti pro přečin nebo přestupek, který shledává zákon v jednání proti zákonnému zákazu nebo v opomenutí, jež se stalo proti příkazu zákona, jest i trestnost neposlušnosti vůči takovým trestním normám podmíněna tím, že jest příčinou neposlušnosti při nejmenším nedbalost pachatelova. Proto předpokládá i skutková podstata §u 486 písm. a) tr. zák. po stránce subjektivní, že příčinou vadného vedení knih byla nedbalost obchodníka. Jelikož nalézací soud jednak o této subjektivní stránce vůbec neuvažoval a nedbalosti stěžovatelovy nezjistil, jednak řídil se — jak dovozeno — po stránce objektivní nesprávným výkladem zákona, spočívá též výrok o přečinu §u 486 písm. a) tr. zák. na nesprávném použití zákona a rozsudek prvé stolice jest i v této části odsuzujícího výroku zmatečným podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř.

Čís. 1925.

Dlužníková neschopnost platiti jest pouze objektivním předpokladem skutkové podstaty přečinu §u 486 a) tr. zák.; není třeba, by tu byla již v době opomenutí, v §u tom uvedeného; stačí i pozdější její vznik.

I věci zastupitelné, prodané s výhradou práva vlastnického do zaplacení kupní ceny, jsou věcmi kupiteli svěřenými (§ 183 tr. zák.), pokud jich nevrátil nebo sjednané ceny za ně nezaplatil.

(Rozh. ze dne 13. března 1925, Zm II 552/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 10. října 1924, pokud jím byl obžalovaný sprostěn